

Deze eerste editie van het Research Bulletin van de HOT/BSA staat in het teken van de ESSUS conferentie, de 3th European Symposium on Substance Use among Students, die Peter Vonk en Claudia van der Heijde hebben bezocht, in Bradford-Leeds, United Kingdom, op 7 en 8 juni 2012.

Peter Vonk met Prof Guido van Hal voor de Bradford Town Hall

Kennisvermeerdering

Meerdere wetenschappers zijn naast het verzamelen van cijfers over het actuele drinkgedrag en drugsgebruik van studenten bezig met voorlichtingsprojecten en interventies gebaseerd op sociale normen. Studenten (en jongeren) voelen zich onder druk staan om veel te roken, drinken, drugs te gebruiken en seks te hebben omdat ze denken dat dit de norm is. Door cijfers te presenteren dat dit dus niet zo is (dus bv slechts 10% van de studenten op 18 –jarige leeftijd heeft seks i.p.v. de 90 % die men denkt) kan er ruimte ontstaan voor een omslag in het denkpatroon van de student. Daarnaast blijken alle voorlichtingsprojecten hierover ook op de nodige weerstand te stuiten omdat denkpatronen bij mensen niet gemakkelijk te veranderen zijn. Nuttig en interessant is het feit dat de manier van presenteren er dan toe doet (een zogenaamde injunctive norm i.p.v. descriptive norm). Bijvoorbeeld het vermelden : “90 % van de studenten vindt dat je pas seks moet hebben als je er zelf aan toe bent” (informatie over wat andere studenten denken dat normaal is i.p.v. wat andere studenten doen).

Studentagenten op de campus in Slowakije (alcoholcontrole)

Het is ook interessant om te zien dat het beleid m.b.t. alcohol en drugsgebruik van universiteiten in de verschillende landen anders is. Zo is in Slowakije het beleid vooral gericht op verbieden. Van andere landen waar beleid meer gericht is op met mate drinken en op voorlichting wat je moet doen als iemand te veel heeft gedronken om de schade te beperken, valt meer te verwachten (realistischer). Hierbij kan je denken aan voorbeelden als het kunnen nemen van een taxi als je dronken bent op vertoon van de studentenkaart, (België), het regelen van een Bob, uitgebreide info wat je moet doen als een medestudent buiten bewustzijn is geraakt (VS) etc.

Op de conferentie werden tevens resultaten van kwalitatief onderzoek getoond. Interessant was een presentatie over hoe jonge studenten (in dit geval meiden) dachten over hun alcoholgebruik. Er werd veel gebagatelliseerd onder meiden die toch wel stevige drinkers waren. Ook gingen ze er vanuit dat dit slechts tijdelijk was, dus niet voor later. Dit kwam in ander onderzoek terug.

Interventies

Meerdere universiteiten hebben verschillende interventies ontwikkeld. het SNIPE project (Social Norms Intervention for the prevention of Polydrug use), geeft terugkoppeling over hoe studenten denken over drugsgebruik. Onderzoek heeft aangetoond dat studenten het drugs en alcohol gebruik van leeftijdsgenoten overschatten; dit beïnvloedt op zijn beurt hun persoonlijk gebruik (ze gaan zelf meer gebruiken). Door correcte informatie te geven over gebruik, en meningen van leeftijdsgenoten beoogt het project legaal gebruik (alcohol, sigaretten) te reduceren en illegaal drugsgebruik te voorkomen.

Nog zo'n interventie is de Unitcheck, ontwikkeld door de University of Leeds. Dit betreft een interventie die

uitgebreid ingaat op alcoholgebruik en sociale normen, en persoonlijke terugkoppeling geeft aan studenten. Ook wordt de terugkoppeling gepersonifieerd op geslacht. Dit zouden we ook in de Studentengezondheidstest kunnen inbouwen. Te bekijken en te doen op www.unitcheck.co.uk/

Tevens wordt voorlichting gegeven. Een leuk project is bijvoorbeeld whattheflock, te bekijken op <http://www.whattheflock.org.uk> waar studenten worden voorgelicht over de perceptie van het middelengebruik van studenten in Leeds. Het onderzoek laat zien dat studenten denken dat hun collega studenten heel wat meer gebruiken dan in werkelijkheid. Dit kan weer negatieve consequenties hebben voor hun eigen gebruik.

Op de UvA (University of Virginia) in de VS, worden studenten voorgelicht over hoe ze het beste kunnen omgaan met dronken studenten en welke maatregelen ze zelf kunnen nemen om zo veilig mogelijk te drinken. Lastig is nog wel bij dergelijke projecten om te kunnen aantonen dat ze effect sorteren. Men zou dan universiteiten onderling en over de tijd heen moeten vergelijken (kijken of bijvoorbeeld het drinkgedrag daalt na de interventie, vergeleken met het verloop van het drinkgedrag over de tijd van andere universiteiten). Als het drinkgedrag bij andere universiteiten ook daalt is het duidelijk niet het effect van de interventie, maar van andere invloeden.

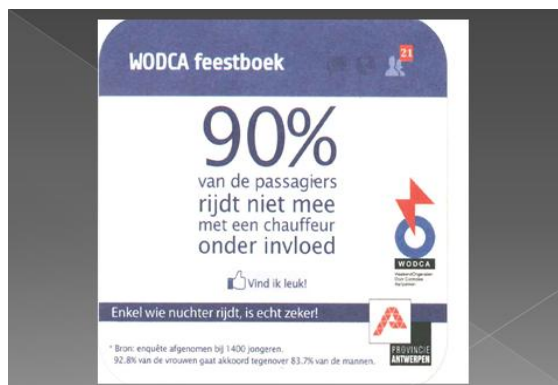
Op de conferentie werden ook een paar reacties en interventies van de doelgroep zelf getoond. Deze zijn te bekijken op :

http://www.youtube.com/watch?v=egh9pJ_KZpU&feature=relmfu

Over vooroordelen van volwassenen over jongeren:

<http://www.youtube.com/watch?v=aqVMZRmwjuw>

<http://www.youtube.com/watch?v=K-MOXNc4Fds&feature=relmfu>

Bierviltje in Antwerpse sociale normen campagne

Onderzoek Bureau Studentenartsen

Claudia heeft 2 presentaties gegeven:

Eentje over of middelengebruik als signaal kan dienen voor studieproblemen. Het blijkt dat de groep die rookt significant minder goede studieresultaten rapporteert, ook na controle van factoren als woonsituatie en geslacht. Dit is niet het geval bij alcohol en drugs. In de toekomst dienen bepaalde profielen van studenten verder uitgezocht te worden om onderliggende factoren te ontrafelen. Dan eentje over studenten die een functiebeperking en /of lichamelijke of psychische klachten rapporteren. Er is weinig bekend over het middelengebruik bij deze groep. Het blijkt dat deze groep minder vaak middelengebruik rapporteert (waarschijnlijk juist vanwege hun kwetsbaarheid), maar als ze middelen gebruiken (alcohol, drugs, tabak), hangt de mate van misbruik samen met de hoeveelheid hinder die ze van de functiebeperking of klachten ervaren. Verschillen zijn gevonden tussen gerapporteerde functiebeperkingen en klachten, en tevens tussen lichamelijk, dan wel psychisch.

Contacten en acties

Wij hebben een aantal contacten gelegd waarmee het mogelijk zou zijn om de studentengezondheidstest te internationaliseren. We hebben een aantal contacten aan de Universiteit van Leeds, Bridgette Bewick en Andy Hill gevraagd of we via hun eventueel ook de studentengezondheidstest kunnen gaan afnemen. Dit is potentieel mogelijk omdat de test nu ook in het Engels voorhanden is. Daarnaast hebben we ook Prof Guido van Hal van de Universiteit van Antwerpen gevraagd. We krijgen meer poot aan de grond als we de test ook in andere landen hebben afgenomen en bovendien biedt dit kansen onze kennis te vermeerderen door verschillende studentenpopulaties met elkaar te vergelijken, en zo uiteindelijk beter aan de behoefte van de student tegemoet te komen.

Wij zouden ook graag de uitgebreide alcoholinterventie van de University of Leeds in Amsterdam gaan inzetten

Deze en andere Presentaties van de ESSUS 2012 conferentie, inclusief de samenvattingen, kunnen worden bekeken op www.essus.org/

The Research group: Enjoying dinner after an intense day full of presentations

Colofon

Aan deze editie werkten mee

Claudia van der Heijde , c.m.vanderheijde@uva.nl
Peter Vonk p.vonk@uva.nl
Frans Meijman fj.meijman@vumc.nl

Sectie Onderzoek, Ontwikkeling & Preventie
Studentengezondheidszorg
Oude Turfmarkt 151,
1012 GC Amsterdam